

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

NPRU
Nakhon Pathom
NAKHON
PATHOM
RAJABHAT
UNIVERSITY
มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครปฐม

วิชา 9912105

การจัดการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ในองค์กร

อาจารย์ ดร.มาริษา สัจิตวนิช สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

NPRU
Nakhon Pathom
NAKHON
PATHOM
RAJABHAT
UNIVERSITY
มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครปฐม

วิชา 9912105 การจัดการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ในองค์การ

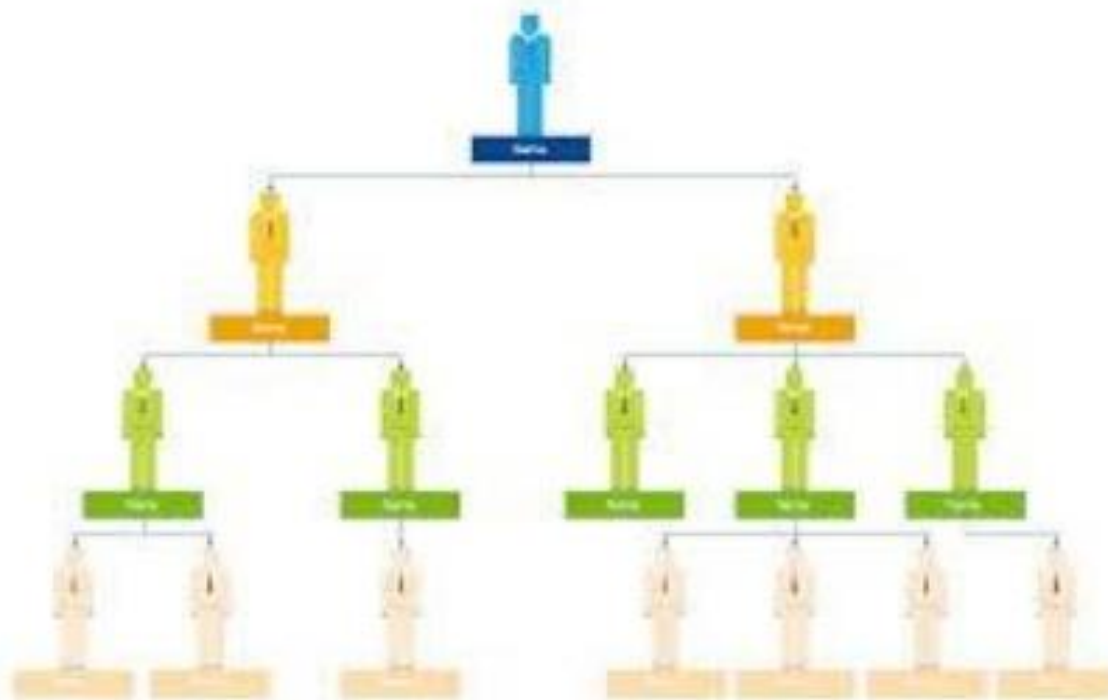
บทที่ 4

การจัดองค์การ

อาจารย์ ดร.มาริษา สุกิตวนิช สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Organizing

การจัดองค์การ

- การจัดองค์การ หมายถึง การจัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนงานต่างๆ และบุคคลในองค์การ โดยกำหนดภารกิจ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจขององค์การบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

- ทฤษฎีองค์การอาจแบ่งได้เป็น 3 ทฤษฎีด้วยกันคือ
- 1. ทฤษฎีดั้งเดิม (Classical organization theory)
 - 1.1 การจัดองค์การแบบราชการ (Bureaucracy)
 - 1.2 การจัดองค์การแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Management)
- 2. ทฤษฎีสัมัยใหม่ (Neo-Classical organization theory)
- 3. ทฤษฎีสัมัยปัจจุบัน (Modern organization theory)

- การจำแนกองค์การโดยยึดโครงสร้างแบ่งออกเป็น 2 แบบ ดังนี้
 1. องค์การแบบเป็นทางการ (formal organization)
 2. องค์การแบบไม่เป็นทางการ (informal organization)

- 1. หลักวัตถุประสงค์ (Objective)
- 2. หลักความรู้ความสามารถเฉพาะอย่าง (Specialization)
- 3. หลักการประสานงาน (Coordination)
- 4. หลักของอำนาจหน้าที่ (Authority)
- 5. หลักความรับผิดชอบ (Responsibility)
- 6. หลักความสมดุล (Balance)

- 7. หลักความต่อเนื่อง (Continuity)
- 8. หลักการโต้ตอบและการติดต่อ (Correspondence)
- 9. หลักขอบเขตของการควบคุม (Span of control)
- 10. หลักเอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of command)
- 11. หลักตามลำดับชั้น (Ordering)
- 12. หลักการเลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่ง (Promotion)

- 1. พิจารณาแยกประเภทงาน จัดกลุ่มงาน และออกแบบงาน
สำหรับผู้ทำงานแต่ละคน (Identification of Work &
Grouping Work)
- 2. ทำคำบรรยายลักษณะงาน (Job Description &
Delegation of Authority & Responsibility)
- 3. จัดวางความสัมพันธ์ (Establishment of Relationship)

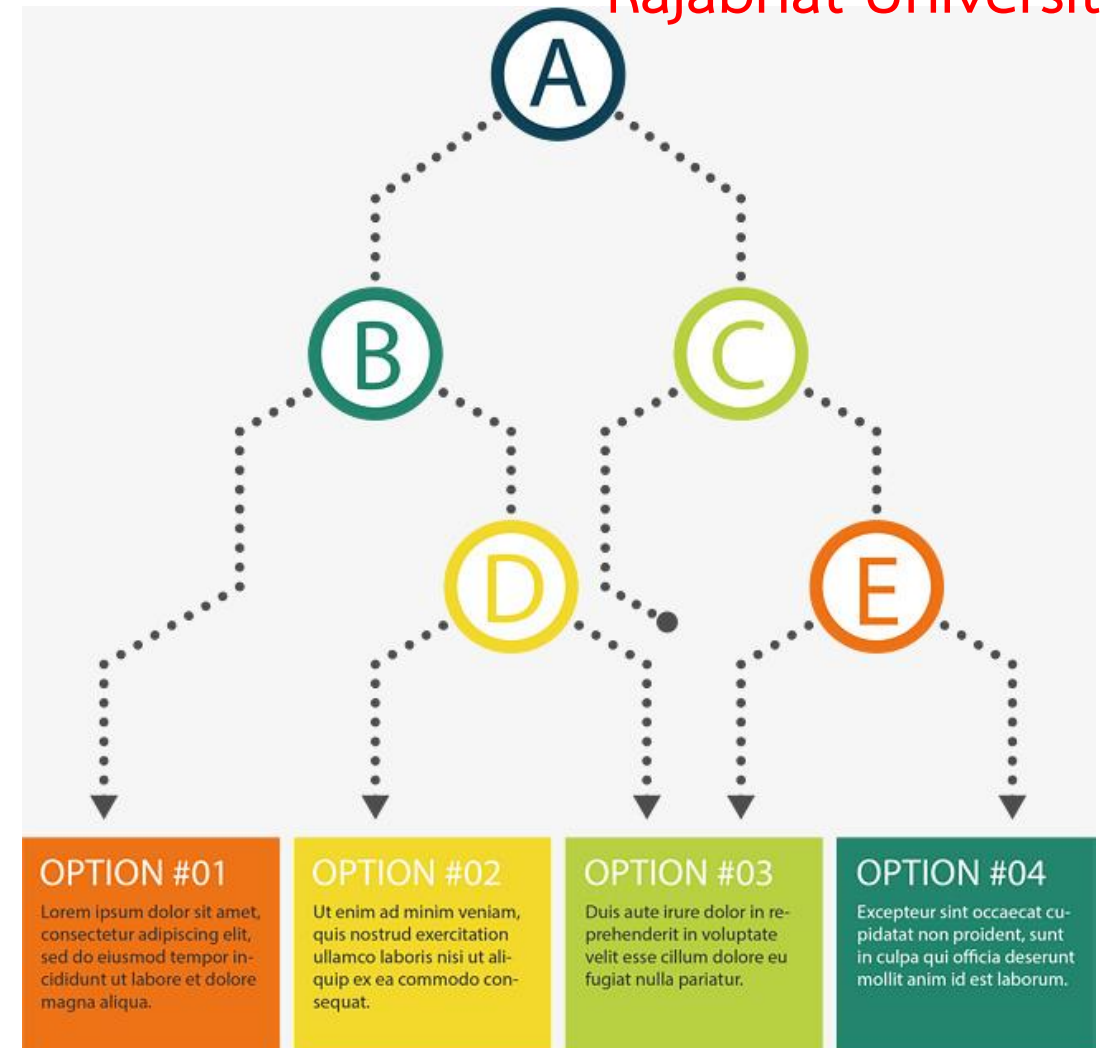
การจัดโครงสร้างขององค์การ

- 1. โครงสร้างองค์การตามหน้าที่การงาน
- 2. โครงสร้างองค์การตามสายงานหลัก
- 3. โครงสร้างองค์การแบบคณะที่ปรึกษา
- 4. โครงสร้างองค์การแบบคณะกรรมการบริหาร
- 5. โครงสร้างองค์การงานอนุกร
- 6. โครงสร้างองค์การ แบบสูง และแบบกว้าง

- 1. การจัดแผนงานตามหน้าที่
- 2. การจัดแผนงานตามประเภทผลิตภัณฑ์
- 3. การจัดแผนงานตามพื้นที่ทางภูมิศาสตร์
- 4. การจัดแผนงานตามกระบวนการผลิต
- 5. การจัดแผนงานตามหรือลูกค้า

แผนภูมิองค์การ

- 1. แผนภูมิหลัก
- 2. แบบตามแนวนอน
- 3. แบบวงกลม

- 1. อำนาจหน้าที่ (Authority)
- 2. ความรับผิดชอบ (Responsibility)

- ขนาดของการมอบหมายงาน การที่ผู้บังคับบัญชาจะมีความเต็มใจที่จะมอบหมายอำนาจหน้าที่ในการทำงานมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยเหล่านี้ คือ
 - 1. สภาพบรรยากาศ
 - 2. ลักษณะของงานที่ทำ
 - 3. ลักษณะพฤติกรรมของผู้บริหาร

- ศิลปของการมอบหมายงานของผู้บังคับบัญชาแต่ละคนจึงขึ้นอยู่กับทัศนคติส่วนบุคคลของผู้บังคับบัญชาเอง อันได้แก่
 - - ยอมรับความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาเพียงใด
 - - เต็มใจที่จะมอบหมายอำนาจในการตัดสินใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเพียงใด
 - - เต็มใจที่จะเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นกระทำความผิดได้
 - - เต็มใจที่จะกำหนดขอบเขต ความรับผิดชอบและมีการควบคุมงานที่เหมาะสม

- 1. ช่วยลดภาระของผู้บริหารระดับสูง
- 2. ช่วยในการพัฒนาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา
- 3. เป็นการสร้างขวัญที่ดีให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน

- การมอบหมายงานที่ดี ต้องมีการวางแผน เตรียมการ และดำเนินงาน
อย่างดี โดยต้องคำนึงไม่เฉพาะงานที่ได้มอบหมาย แต่ต้องคำนึงทั้ง
ความรู้ ความสามารถ และทักษะในการทำงานของผู้รับมอบหมาย
งานด้วย รวมทั้งให้อำนาจการดำเนินงาน สนับสนุนทรัพยากรอย่าง
เต็มที่ และมีการติดตามผล อันจะนำไปสู่การทำงานที่บรรลุเป้าหมาย
ตามความต้องการ คือ “งานได้ผล คนมีการพัฒนา องค์กรเติบโต
ยั่งยืน”

- จงตอบคำถามต่อไปนี้
 1. จงอธิบายความหมายของการจัดองค์การ
 2. จงอธิบายทฤษฎีองค์การ
 3. จงอธิบายประเภทขององค์การ
 4. จงอธิบายหลักการจัดองค์การ
 5. จงอธิบายกระบวนการจัดองค์การ

คำถามทบทวน (ต่อ)

- 6. จงอธิบายการจัดโครงสร้างขององค์การ
- 7. จงอธิบายการจัดแผนงาน และแผนภูมิองค์การ
- 8. จงอธิบายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ
- 9. จงอธิบายการมอบหมายงาน
- 10. จงอธิบายศิลปะของการมอบหมายงานและประโยชน์ของการมอบหมายงาน

ใบงาน/ช่องทางการส่งงาน

- ให้นักศึกษาเลือกองค์กรที่นักศึกษาชื่นชอบ 1 องค์กร (ห้ามซ้ำกัน)
- ค้นคว้าการจัดองค์การขององค์กรที่นักศึกษาชื่นชอบ
- ส่งงานที่ webmail: marisa@webmail.npru.ac.th

อาจารย์ ดร.มาริษา สุกิตวานิช
สาขาวิชานิติศาสตร์
คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม